

Mindez hős kezdődött

2013. January 30.

Jelentés a fordulat népe: Robin McLaren, a Know Edge Ltd. (Edinburgh, Skócia, Egyesült Királyság) igazgatója hős, 1992-ben kezdte meg magyarországi tevékenységét az Európai Unió Phare segélyprogramjain keretében. Cége pályázaton megnyerte a kedvezményezett, a Vidékfejlesztési Minisztérium legnagyobb, tőbbé programja, „A magyarországi földhivatali hálózat szállítását”-t. A cég szakmai tanácsadói részéről. Az a fordulat Robin az egykori magyar kollégáinak körében, Budapesten népe. Ez alkalomban a Törvény, a projekt volt asszisztense beszélt Robin McLarennel.

A magyar földhivatali hálózat szállítását a cégnek megindította Robin McLaren, a Know Edge Ltd. (Edinburgh, Skócia, Egyesült Királyság) igazgatója a 1992. szeptemberben kezdett Magyarországi dolgozni az Európai Unió Phare (eredetileg Lengyelország és Magyarország szerkezetátalakítására indított) Segélyprogramjának keretében.

Cége ugyanis megnyerte a magyar földhivatali hálózat szállítását a cég megvalósítását többéves programot. A cég szakmai tanácsadói részéről kiadták a pályázatot. A kedvezményezett a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium volt. Ez a sok egymáshoz szorosan kapcsolódó projektből a legkisebb volt az ágazatban: a szervezeti és üzleti változások számára jelentős elemeket tartalmazta.

1. Kedves Robin, kérlek, mondd el, hogyan keletkezett a céged szokatlan neve, és mi a jelentése.

1986-ban befejeztem munkámat Torontóban (Kanada), ahol egy GIS alkalmazás termelési menedzser voltam, és egy lengyel barátomat visszahoztam Skóciába, ahol szerettem volna kezdeni. Az utazás hat napig tartott, és rengeteg időm volt, hogy gondolkodjak, hogyan alapítsak egy új GIS tanácsadó céget, és hogyan nevezzem el. A szokatlan név az Atlanti-óceánra kerekedett az eszembe. Azt akartam, hogy a cégem nevében sem a „geo”, sem a „GIS”, ne szerepeljen. Valami kék színűt akartam, hogy az emberek megjegyezzék, és ez valahányszor megkérdezték: „Ami a jelentését illeti, az teljes egészében fordított feladat! De gondoltam például egy sárga-szerviz tanácsadó alapítására is, amelynek a neve „Off the Edge” (A peremen túl), meg egy tájépítési tanácsadó, amelynek a neve „Know Hedge” (Ismeri a szót) lenne. (O.K. vettem a lapot, ez valahányszor fordított feladata: Robin annak idején úgy magyarázta a magyaroknak, hogy a cég neve a „Knowledge” = tudás szóból vezethető le, de az ebből – dicsőretek – elhagyta az „L” betűt. Tudniillik az Egyesült Királyságban a tanuló vezető az autójukon a magyar „T” (Tanuló) jelentésűnek megfelelően „L”-t (Learner) hordanak. Ez a Know Edge Ltd. – ből már hiányzik; nekem nem kezdődött, hanem már tudnak, és tanácsokat is adnak, profi módon. Lehetne még tovább fantáziálni az újított jelentésben, pl.: a tudás legvalóságosabbja, ismerni a legvalóbbat is, stb. Mindegyik változat pozitív volt a kollégáim számára. Törvény M., a fordított)

2. Kérlek, mutasd be a cégedet, a múltját és a jelenét! 1992-ben Te egy kis határozottan vállalkozóként kezdted meg Magyarországon a cég ismeretlen volt, amikor itt elkezdted megszervezni az ingatlan-nyilvántartási hálózat szállítását a cégnek feladatát. E projekt sikere láthatóan volt a magyarok számára, tekintettel a kárpát-medencei területén a teljes területre, amely elhatárolhatóan akadálymentes tornyosult a megvalósítás alapra rögzített nyilvántartás.

A Know Edge Ltd. megalapítása előtt szoftvermérnök voltam, GIS-alkalmazásokat terveztem és fejlesztettem Skóciában, Svájcban és Kanadában – ez magában foglalt ingatlan-nyilvántartási és kataszteri megoldásokat. Többévesen kék színűt a világon elsőként a vállalat szállítását a cégnek a rendszernek kifejlesztésére, amelyet Baselben (Svájc) és Münchenben (Németország) helyeztek a tervbe. Ezzel az állami szintű szakmai tudás felfegyverkezve úgy határoztam, hogy a vállalatot a tanácsadó cég alapítok az Egyesült Királyságban, ilyen típusú vállalatokat elsősorban. Izgalmas időszak volt, mert ez vadonatúj technológia volt akkoriban, és a bevezetésére a szervezőkkel igen komoly, de egyben tisztázott kihívások elé álltunk. Az első ügyfeleink a kék színű cégek, a vállalkozások, a pályázati szolgálatok, valamint a föld- és ingatlan-nyilvántartási intézmények voltak. Bár Magyarországon akkor a cég valahányszor nem ismert minket, a cégem neve máris elismerté a cégünk jelentését, mivel felfegyverkezten volt, sikeresen vállalt meg GIS-megoldásokat bonyolult feladatokra – intézményeknél, és ez jelentős elismerésként juttatta megrendelőit. Annak ellenére, hogy az Egyesült Királyság piacán sikeresek voltunk, tudatában voltam, hogy gazdaságunk az 1990-es évek elején súlyos recesszióba lépett, és a kockázatok miatt a vállalatot a stratégiai nyitnunk kell az Egyesült Királyságban a vállalat is. A magyar projekt idején megoldás volt, és időről-időre szempontjából is a legfontosabb.

A cégem ma már 27 éves, de a lelkesedésem a tanácsadói projektek iránt egyáltalán nem csökkent. Próbálom kihasználni a tanácsadói projekteket, és a projekteket csak egyre érdekesebbek! Ebben az évben (2012) az iraki kormányt segítettem a nemzeti földpolitika kialakításában, tájogattam a Világbankot Kuvaitban az állami földügyi igazgatás fejlesztésében, kezdeményeztem annak megoldását, hogy az ingatlanjogok megszerzéséhez ne legyen szükség a földmérő szakemberre, és kék színűt a kanadai kormány geomatikai szektorára 2020-ig tartó vállalkozás kialakítását megtervezésében.

3. Mit jelent a cég számára a magyarországi munkája? Az üzleti szempontokon kívül volt-e más ok is? Az 1980-as évek végén Dale professzor vezetett be a földügyi szektor nemzetközi tanácsadói működésébe – és Észak-Jemenben részt vettem egy ENSZ FAO misszióban, melynek célja az ingatlan-nyilvántartási és kataszteri rendszerek korszerűsítése volt. Rendkívül vonzott az ilyen kezdeményezésekben rejteni a vállalatot: világszerte hozzásegítettem az embereket ahhoz, hogy ingatlanulajdonukat nagyobb biztonságban tudják. Így tehát, amint Magyarországon lehetséges volt

adott, igyekeztem szerződéshez jutni az EU Phare segélyprogramjában keresztül. Szűz-vemben felfedeztem is vagyok, a vizsgalomba járva minden év kalandos. Milyen elvárásokkal érkeztek Magyarországra? Mennyire ismerted az országot, a nyelvet? 1968-ban már elmentem egy rövid időre Kelet-Európában. Cserkészszázadot eljuttattam Lengyelországra és Csehszlovákiára; hegyet másztunk a Tatrában. Egy nap hájain elmulasztottuk az oroszok csehszlovákiai bevonulását. Ez megindította a fantáziámat Kelet-Európaival kapcsolatban; felbregt bennem a vég, hogy erre utazgassak, és az év kultúrákat ismerjek meg. Ezért, amikor alkalom nyílt arra, hogy Magyarországra járjak, itt dolgozzak, és segítsem a magyarokat a kommunizmusból a piacgazdaságba való áttérésben, nagyon fellelkesedtem. A lehetőségem egyike legfontosabb témogatóim közötti éveim nagyszerű mentora, Dale professzor volt. tanulmányaim során volt egy magyar tanárom a New-Brunswick-i Egyetemen, és több magyarral is dolgoztam egy időre. Toronto-ban, magyaráz az országáról, a kultúrájáról, nyelvéről vajmi keveset tudtam. De abban mégis biztos voltam, hogy nagyon kedvelem a magyarokat: bájos és lelleteli fajta. Érkezésemkor sem családtagaim.

5. Melyek voltak az első benyomásaid, amikor eljöttél a budapesti Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium tálgyalni a projektek megindítására?

Olyan volt, mint beléni egy időközben, és negyven évvel visszamenni az időben mind a kálisú kárpnyezet, mind a minisztérium mentalitás szempontjából; ez volt a helyzet annyi év kommunista vezetése után. Tisztában voltam vele, hogy az általunk javasolt ingatlanreform-projekt valódi kihívás lesz. De szerencsére a projektben olyan magyarok vettek részt, akik ezt megértették, és lelkesen fogadták a szükséges módosításokat. Már a kezdet kezdetén t

hogy sikeresek leszünk. Tartás emlékem a projekt első napjaiból: a minisztérium épületében márkáidő pátternosztter (eddig még nem kárbe a tetőtérben…).

6. Hogyan indítottad el a projektet? Voltak-e nehézségek?

A legelső feladat olyan projektcsapat állásfoglalása volt, amely képes megfelelni ennek a jelentős kihívásnak. Olyan magyar kárpnyezetet kellett találni, akik nemcsak, hogy képesek kommunikálni mind a minisztériummal, mind földhivatalokkal, és megnyerni a bizalmukat, hanem szót értenek a Know Edge Ltd. tanácsadással is, és járt egy időre tudnak dolgozni velük (ez nem volt mindig egyszerű!). Nagyon szerencsés voltam, hogy sikerült megnyernem Tóth Máriát projektasszisztensnek és személyné Titkárnak, Podolcsák Adámot partner-projektmenedzsernek és Jeneiné Némőrt a projekt informatikusának. Sikerült meggyőzni Richard Baldwint is, hogy hagyja ott az Egyesült Királyságban betöltött oktatói állását, és legyen budapesti projektmenedzser. A legmagasabb szintű témogató Zichy Aladár nyitotta a minisztériumi EU Phare Iroda vezetőjeként; a projekt sikerében az ő segítségemmel felbecsülhetetlen. E remek csapat nélkül a projekt az első néhány nap után megbukott volna.

A másik nagy nehézség, amellyel a projekt kapcsán szembekerültünk, a budapesti EU Delegációval kialakult viszony volt. Az EU Delegáció nagyon nehezen kezelhető és néha ellenséges partner volt. Ez a kapcsolat egyáltalán nem javult a projekt lezárása alatt, sőt, az EU Delegáció befejezésekor igen szakszerűtlen és tisztességtelen módon vetett véget a Know Edge Ltd. projektben való kárpnyezet kálisú.

Azonban a rálátás emlékem marad a projekt indítására a Földhivatali Kerületi Földhivatalban tett első látogatásom kis épületben, a városközpontban. Amikor odaértünk, az emberek mintegy 600 méter hosszan sorakoztak az épület felé, és távokkamerákkal felszerelt stábok faggatták őket. Megértettem, hogy súlyos problémák megoldandók, éspedig nagyon gyorsan!

7. Mi a véleményed a magyar projektpartnerekről? A projekt szerencsés volt, mert több olyan magyar partner vett részt benne, akik nemcsak, hogy belárol ismertek a magyarországi ingatlan-nyilvántartás és kataszter aktuális megkezeléséről, de jelentős szívonalon magukóval tették a minisztériumban és a földhivatali hájlászatban s változtatásokat mind mászóki, mind kulturális értelemben. Járt tudtak kommunikálni is, és meg tudták győzni munkatársaikat a javasolt változtatások szükségességéről. Niklasz László, Osskó András és Zalaba Piroskának sikeres nyelvtanúk voltak ebben az ísszetett változástmenedzselő programban.

8. Hogyan fejezted be a projektet? Ez a projekttel kapcsolatos nehézség egyike. A Know Edge Ltd. tendereljárásban nyert el a szerződést, ísszesen négy évre. A tanácsadással csapat és a hozzá kapcsolódó kárpvetkezetes stratégia ilyen folytonossága tette lehetővé, hogy ez a bonyolult munkaprogram megvalósuljon. Azonban annak ellenére, hogy az EU Delegációval megkezdett a megerősítés, miszerint a Know Edge Ltd. versenyezhet egy harmadik szerződés elnyeréséért, amikor a Know Edge Ltd. megnyerte a tendert, a Delegáció mégis tárt a szerződést. A tártásra semmiféle magyarázatot nem adtak, és ellenséges taktikájúak arra kényszerítette a Know Edge Ltd.-t, hogy leállítsa a projekt témogatóit. Az egyik legölvezetesebb és legsikeresebb projektemnek ilyen szomorú a befejezése.

9. Milyen eredményeket, milyen sikereket tartasz számon a Te oldaladon?

A projekt sikerét a 2012. év végé felé a meglátogatott Budapesti Építésközpont mutatja. Az állampolgárok biztonság tudhatják a földhivatal és ingatlanhoz való hozzáférést, felvehetnek rájuk jelölőket, és beruházhatnak építési munkákba. Erőteljes és hatékony ingatlan-nyilvántartási és kataszteri rendszer jött létre, amelyben bármelyik ember. Mire megállapítottuk az ingatlanpiac, az infrastruktúra már régóta a helyen van: ez volt a projekt végleges célja. A projekt végén elképzelt magam arra, hogy biztosan, minden tudásunkat, módszerünket átadjuk Magyarországi hatékony kapacitásbővítésére érdekében. Amit elkezdünk, az folytatódik, és ma már Magyarországon olyan tehetséges földhivatali szakemberrel rendelkezik, akik nemcsak Magyarországot alakítják át, hanem a világon is. Ez a legszebb kálisú.

10. Mit tanultál a magyarországi tevékenységed során?

Folyamatosan tanulok a projektekből, és ez alig a magyarországi munka sem volt kivétel. Néhány pont a megtanultakból:

- Bár a projekt címe szerint „szármagtárgyak”-sel foglalkozott, valójában a technológiai szempont volt a legkevésbé fontos. A legkomolyabb kihívást a technológival ellentétben a kapcsolódó kulturális viselkedésszel szembe fordították, vagyis a gondolkodás mód megváltoztatása jelentette. Sok magyar számára ez a változtatás igen nehéz volt, mert az elvezető rendszerben nem tanították meg őket a saját kis körükön kívül gondolkodni, sem változtatásokat kitalálni, és azokat javasolni. Soha nem szabad alábecsülni a változásmenedzseléshez szükséges időt és energiát.
- Bár a projekttel kapcsolatos változtatások nagy többsége az operatív munkájakat érintette, valóban nagyon fontos időt szentelni a felső vezetőknek, hogy biztosak legyenek benne: megértik és elfogadják a javasolt változtatásokat. Rendkívül jelentős változást hoz az itt az a szolgáltatás-orientált szervezeti formára.
- A projektek csak akkor sikeresek, ha a politikusok és a kezdeményezések anyagi támogatásban vannak a beruházásokkal szemben. Ezzel szemben más fajta terminológiát és nyelvet kell használni ebben az elképzelt stratégia. A projektek akkor valósulnak meg, ha magas beosztású, nagy szaktudású „bajnok” támogatja őket.
- A legtöbb IKT-projekt esetében azt feltételezik, hogy a megoldásokat a legnagyobb nemzetközi technológiaszolgáltatóknak kell biztosítani. De ha van helyi kapacitás, akkor sokkal fenntarthatóbb szoftver-megoldások érhetők el a helyi szolgáltatók segítségével, költséghatékán, amelyek nyílt forrású szoftvert használnak.
- Biztosítani kell a közreműködő, megállapodott elkötelezettek kialakítását, melyeket egyeztettek az érintettekkel az elvégzésük a megvalósítás előtt. Magyarországon esetében a „TAKAROS” rendszer terveit nagyon eredményesen megismertették az érdekeltekkel. 11. Fel tudad-e használni a magyarországi tapasztalataidat máshol is a világban?

Állandóan használom a magyarországi tapasztalataimat, konkrét projekteken pedig olyan távoli helyeken, mint Mongólia, a Földközi-szigetek, Irak, Kuvait, Kenya és otthon, Skóciában is. A magyar siker nemcsak érinti és támogatja a projektjeimet, hanem például is alkalmazom annak bemutatására, hogyan kell korszerűsíteni az ingatlan-nyilvántartási és kataszteri rendszereket a világon sok helyen. Ez egy olyan projekt, melyre nagyon bízhatunk lehet Magyarországon.

Robin ezt az évfordulót rángi magyar munkársaival Budapesten ünnepelte meg a Columbus hajó, egy vacsora keretében 2012. augusztus 29-én.